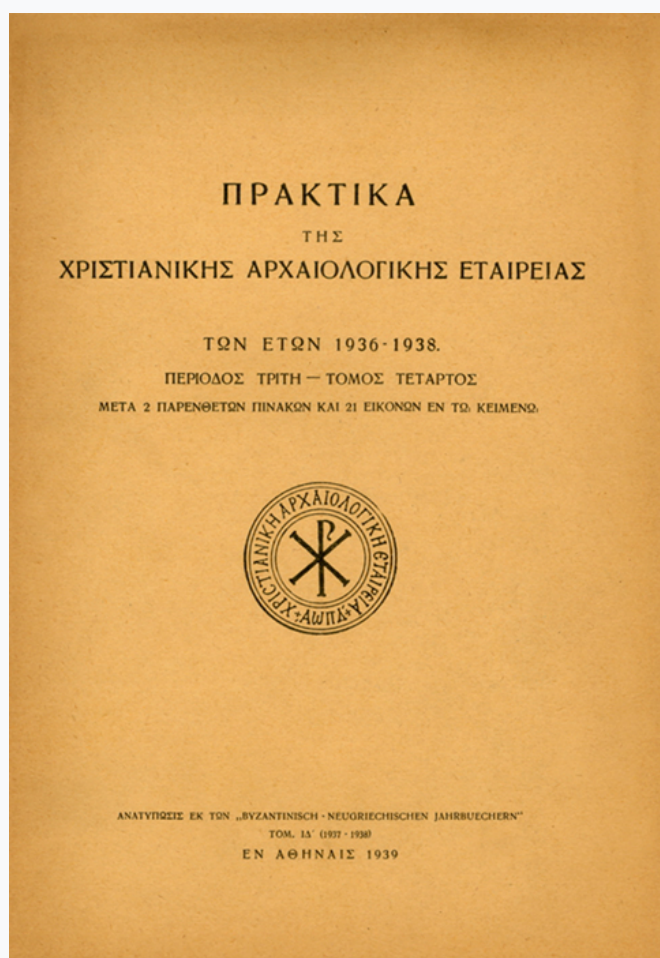

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 4 (1939)

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1936-1938), Περίοδος Γ'

Παχωμίου Ρουσάνου ανέκδοτος γραμματική συγγραφή

Ιωάννης Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

doi: [10.12681/dchae.1426](https://doi.org/10.12681/dchae.1426)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΚΑΡΜΙΡΗΣ Ι. Ν. (2013). Παχωμίου Ρουσάνου ανέκδοτος γραμματική συγγραφή. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 4, 100-107. <https://doi.org/10.12681/dchae.1426>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Παχωμίου Ρουσάνου ανέκδοτος γραμματική
συγγραφή

Ιωάννης ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1936-1938), Περίοδος Γ' • Σελ. 100-107

ΑΘΗΝΑ 1939

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ὑπὸ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΜΙΡΗ.
ΠΑΧΩΜΙΟΥ ΡΟΥΣΑΝΟΥ
ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Ὁ Ζακύνθιος Ῥουσᾶνος τάσσεται ἀπὸ μακροῦ εἰς τοὺς ἐξοχωτέρους Ἑλληνας Θεολόγους καὶ Γραμματικούς τοῦ ΙϚ' αἰῶνος. Διὰ τῆς ὑπ' ἐμοῦ ἐπιχειρηθείσης ἐκδόσεως Θεολογικῶν ἔργων τοῦ Ζακυνθίου λογίου ἀπεδείχθη, ὅτι οὗτος ὑπῆρξεν ὁ σπουδαιότατος δογματικὸς καὶ ἀντιρρητικὸς συγγραφεύς, τὸν ὅποιον ἔχει νὰ δείξη ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ΙΕ' αἰῶνος μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β' καὶ τῶν τοπικῶν συνόδων τοῦ ΙΖ' αἰῶνος¹. Τὰ δὲ γραμματικὰ ἔργα τοῦ Παχωμίου Ῥουσάνου κατέστησαν τὸ πρῶτον γνωστὰ κυρίως διὰ τοῦ Mingarelli,² ἔκτοτε δὲ προσείλκυσαν τὴν προσοχὴν καὶ ἄλλων ἐρευνητῶν καὶ ἐξετιμήθησαν δεόντως. Ἰδιαιτέρως ἀξία προσοχῆς εἶναι τὰ κατάλοιπα τοῦ Παχωμίου Ῥουσάνου ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὴν Νεωτέραν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν. Αὐτὸς ὑπῆρξε — δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν — ὁ πρῶτος Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι εἰδικῶς ἐπραγματεύθη περὶ τῶν Νεοελληνικῶν διαλέκτων³.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν ἀνέκδοτον — μέχρι τοῦδε — γραμματικὴν συγγραφὴν τοῦ Παχωμίου Ῥουσάνου ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 290 Ἑλληνικοῦ κώδικος τῆς Ἀμβροσιανῆς Βιβλιοθήκης. Περιέχει δὲ ὁ προμνημονευθεὶς κώδιξ καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Ζακυνθίου λογίου καὶ ἔχει γραφῇ διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τούτου⁴.

1) Ι. Καρμῖρη, Ὁ Π. Ῥουσᾶνος καὶ τὰ ἀνέκδοτα δογματικὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἐν Ἀθήναις 1935, ἰδίᾳ σελ. 66 κ. ἐ., 78 κ. ἐ.

2) J. A. Mingarelli, Codices graeci manuscripti apud Nanios patricios Venetos asservati. Bononiae 1784, ἰδίᾳ σελ. 511 κ. ἐ., 261 κ. ἐ.

3) Πρβλ. ἐπ' ἐσχάτων Εὐάγγ. Κολοκοτσᾶν, Αἱ πρῶται ὑπὸ Ἑλλήνων ἐρευναὶ τῶν διαλέκτων τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης. [Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Α' Τόμου τῆς «Ἀκαδημίας»]. Ἐν Ἀθήναις 1935, σελ. 87 κ. ἐ.

4) Πρβλ. A. Martini et D. Bassi, Catalogus codicum Graecorum Bibliothecae Ambrosianae. Tomus I. Mediolani 1906, σελ. 324.

Περὶ λέξεων διαφόρων δεχομένων διάφορον σημαίνονμενον

Ἄγων, ἡ μετοχή, παροξύνεται — ἄγων, τὸ περιεκτικόν, ὀξύνεται· φ 255 α
 Αἶνος, ἡ πόλις καὶ ὁ ἔπαινος, προπερισπᾶται — αἰνός, ὁ κακός, ὀξύνεται·
 ἄγριος, ὁ ἡγριωμένος καὶ ὁ ἀνήμερος, προπαροξύνεται — ἄγρειος καὶ ἄγροϊ-
 κος, ὁ ἐν ἄγρῳ διαιτῶμενος· Ἀφέτη, ἡ νῆσος, παροξύνεται — ἀφετή, ἡ 5
 ἀπόλαυσις, ὀξύνεται· ἀπλοῦς, ὁ ἀπερίεργος καὶ ἀποίκιλος, περισπᾶται·
 ἄπλους, ὁ μὴ πλεόμενος, παροξύνεται· ἀληθές, τὸ ὄνομα, ὀξύνεται — ἀλη-
 θες, τὸ ἐπίρρημα τὸ δηλοῦν τὸ ἀληθῶς, προπαροξύνεται· ἄνακες, ὅτε
 ἐπὶ τῶν διοςκούρων, προπαροξύνεται — ἀνακές, ὅτε ἐπιθετικὸν κατὰ στέ-
 ρησιν τοῦ ἄκου, ὀξύνεται· ἄρα, ὁ σύνδεσμος διαπορητικῶς, προπερισπᾶ- 10
 ται — ἄρα, ὁ συλλογιστικὸς σύνδεσμος, παροξύνεται — ἄρά, ἡ εὐχή, ὀξύ-
 νεται· ἀνακῶς, τὸ ἐν φροντίδι καὶ ἐπιμελείᾳ εἶναι, περισπᾶται· Αἰόλος,
 τὸ κύριον, παροξύνεται — αἰόλος, ὁ ποικίλος, προπαροξύνεται· ἄγος,
 τὸ μῖασμα, παροξύνεται — ἄγός, ὁ ἡγεμών, ὀξύνεται· ἀρπαγή, τὸ ἀρπά-
 ζειν, ὀξύνεται — ἀρπάγη, τὸ σκεῦος, παροξύνεται· ἀφρός, τὸ προσηγο- 15
 ρικόν, ὀξύνεται — ἄφρος, τὸ ἐθνικόν, παροξύνεται· Ἀρίστων, τὸ κύριον,
 παροξύνεται — ἀριστῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· ἄρνειος, τὸ κτητικόν,
 προπαροξύνεται — ἄρνεϊος, ὁ ποιμὴν, προπερισπᾶται — ἄρνειός, τὸ νεο-
 γενὲς πρόβατον, ὀξύνεται· ἄγροικος, ὁ ἀμαθής, προπαροξύνεται — ἄγροϊ- 20
 κος, ὁ ἐν ἄγρῳ διαιτῶμενος, προπερισπᾶται· αἰνότοκος, ὁ ἐπὶ κακῷ τε-
 χθεὶς, προπαροξύνεται — αἰνοτόκος, ἡ κακὰ γεννώσα, παροξύνεται· ἄν-
 τικρὺς, τὸ φανερῶς, προπαροξύνεται — ἀντικρύ, τὸ ἐξ ἐναντίας, ὀξύνεται·
 ἄγνος, τὸ φυτόν, παροξύνεται — ἄγνός, ὁ καθαρός, ὀξύνεται· Ἀγκυρα,
 ἡ πόλις Γαλατῶν, προπαροξύνεται — ἀγκύρα, ἡ σχοῖνος τοῦ πλοίου
 ἦτοι τὸ παχὺ σχοινίον τοῦ πλοίου, παροξύνεται· Ἀδελφίος, τὸ κύριον, 25
 προπαροξύνεται — ἀδελφίος, ὁ . . . . . ὀξύνεται·
 Ἄδρα, ἡ πόλις Ἰλυρίδος, παροξύνεται — ἀδρά, ἡ παχεῖα, ὀξύνεται·
 ἄζόμενος, ὁ ξηραίνόμενος, προπαροξύνεται — ἄζομενος, ὁ ἐντρεπόμενος,
 παροξύνεται· ἄθροος, ὁ ἀτάραχος, προπαροξύνεται — ἀθρόος, ὁ συν-
 ηθροισμένος, παροξύνεται· || Ἀκρις, ἡ πόλις, παροξύνεται — ἀκρίς, φ 255 β
 τὸ ζῷον, ὀξύνεται· ἄμητος, ὁ καιρὸς τοῦ θέρους, προπαροξύνεται — ἀμη- 31
 τός, αὐτὰ τὰ τεθερισμένα, ὀξύνεται· ἀμφίς, χωρίς, ἐκτός, ὀξύνεται, ὃ καὶ
 ἐπιθετικὸν τινες λέγουσιν — Ἀμφίς δὲ τὸ κύριον, παροξύνεται· Αὔγη, τὸ
 κύριον, παροξύνεται — αὐγή, τὸ προσηγορικόν, περισπᾶται· ἀρτίτοκος, 35
 ὁ νεωστὶ τεχθεὶς, προπαροξύνεται — ἀρτιτόκος, ἡ νεωστὶ τεκοῦσα, παρο-
 ξύνεται· ἀρτίτομος, ὁ νεωστὶ κοπεὶς, προπαροξύνεται — ἀρτιτόμος, ὁ
 νεωστὶ τεμών, παροξύνεται· ἀτέχνως, τὸ ἄνευ τέχνης, παροξύνεται —
 ἀτεχνῶς, τὸ ἀληθῶς, περισπᾶται· ἄττα, ἄτινα, δασύνεται — ἄττα, τινά,
 φιλοῦται· αἴρων, ἡ μετοχή, παροξύνεται — αἴρῶν, ὁ συλλαβών, περισπᾶ-

ται· αὕτη, ἡ δεικτική ἀντωνυμία, παροξύνεται — αὕτη δὲ ἐπιταγματικῶς, ὀξύνεται· ἄγχου, τὸ ρῆμα τὸ προστακτικόν τὸ σημαῖνον τὸ πνίγου, παροξύνεται — ἄγχου, τὸ ἐπίρρημα τὸ τοπικόν τὸ σημαῖνον τὸ πλησίον, περισπᾶται· ἀγχίαλος, ὁ παραθαλάσσιος τόπος, προπαροξύνεται —

5 Ἀγχίαλος, ἡ πόλις, ὀξύνεται.

Βίος, ἡ ζωὴ, παροξύνεται — βίος, τὸ τόξον, ὀξύνεται· βρότος, τὸ ἐκ τῆς μάχης μίasma, παροξύνεται — βροτός, ὁ ἄνθρωπος, ὀξύνεται· βασιλεία, ἡ βασίλισσα καὶ τὸ κύριον, προπαροξύνεται — βασιλεία, ἡ ἀρχή, παροξύνεται· βίκος, τὸ σπέρμα, παροξύνεται — βικός, τὸ ἀγγεῖον,

10 ὀξύνεται· Βῆλος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται — βηλός, ὁ βατήρ, ὀξύνεται· βληχρον, ἡ βοτάνη, προπερισπᾶται — βληχρόν, τὸ ἄσθενές, ὀξύνεται· βαιός, ὁ μικρός, ὀξύνεται — Βαῖος, τὸ κύριον, ὁ τὸν Ἀλεξάνδρου Βαίου δὲ κάμψας τοῦ κυβερνήτου τάφον, προπερισπᾶται· Βίων, τὸν κύριον, παροξύνεται — βιών, ἡ μετοχή, περισπᾶται· βοών, ἡ παρ' Ἀλεξάνδρῳ

15 φυλακή, ὀξύνεται — βοών, ἡ μετοχή καὶ τῶν ζῶων, περισπᾶται· βρυών, ἡ μετοχή, παροξύνεται, — βρυών, ὁ αἰγιαλός Κυρίνης, περισπᾶται.

Γαῦλος, ὁ εὐπάτητος, προπερισπᾶται — γαυλός, τὸ ποιμενικόν ἀγγεῖον τὸ δεχόμενον τὸ γάλα, ὀξύνεται· Γέλων, τὸ κύριον, παροξύνεται — γελῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· γλαυκός, ὁ ὀφθαλμός, τὸ τριγενές, ὀξύνεται —

20 Γλαύκη, τὸ κύριον, παροξύνεται — γλαυκή, ἡ γλαυκοφθαλμος, ὀξύνεται· Γαλάτια, τὸ κύριον, ἔστι δὲ ὄνομα Νήριδος, προπαροξύνεται — Γαλατία, ἡ χώρα, παροξύνεται· γαληνή, ἡ ἡσυχος, ὀξύνεται· ||

φ 256 α γραῖος, τὸ ἐθνικόν, προπερισπᾶται — γραιός, ὁ πρεσβύτερος, ὀξύνεται.

Δίνη, ἡ συστροφή τῶν ὑδάτων, παροξύνεται — δεινή, ἡ κακὴ καὶ
25 κακοῦργος, ὀξύνεται· Δίνων, τὸ κύριον, παροξύνεται — δινῶν, ἡ μετοχή, ὁ περιστρέφων, περισπᾶται· δεινός, ὁ δυνατός καὶ ὁ κακός, ὀξύνεται — δῖνος, τὸ ποτήριον καὶ εἶδος ὀρχήσεως, προπερισπᾶται· δῆμος, ὁ ὄχλος, προπερισπᾶται — δημός, τὸ λίπος, ὀξύνεται· Δολίχη, πόλις Πιερίας, παροξύνεται — δολιχή, ἡ μακρὰ μάχαιρα, ὀξύνεται· δόλιος, ὁ πανοῦργος,

30 προπαροξύνεται — Δολίος, τὸ κύριον, παροξύνεται· Δόλων, τὸ κύριον, παροξύνεται — δολῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· διογενής, ὁ εὐγενής, ὀξύνεται — Διογένης, κύριον, παροξύνεται· δόκος, ἡ δόκησις καὶ ἡ ἀγχόνη, παροξύνεται — δοκός, τὸ ξύλον, ὀξύνεται· Δρύμος, τὸ κύριον, παροξύνεται, — δρυμός, προσηγορικόν, ὀξύνεται· Δίων, τὸ κύριον, παροξύνεται —
35 διῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· δεξαμένη, ἡ ὑποδεξαμένη, παροξύνεται — δεξαμένη, τὸ δοχεῖον, ὀξύνεται.

Ἐξ, ὁ ἀριθμός, δασύνεται καὶ ὀξύνεται — ἔξ, ἡ πρόθεσις, ψιλοῦται καὶ ὀξύνεται· εἰς, ὁ ἀριθμός, δασύνεται καὶ περισπᾶται — εἷς, ἡ πρόθεσις, ψιλοῦται καὶ βαρύνεται· Εὐάνθης, τὸ κύριον, παροξύνεται — εὐαν-

40 θής, ὁ εὐθαλής, ὀξύνεται· ἔλεος, ὁ οἶκτος, προπαροξύνεται — Ἐλέος, τὸ κύριον, ὄνομα ποταμοῦ, παροξύνεται· Ἐλπις, τὸ κύριον, ὁ τοῦ Ἀέστου υἱός, παροξύνεται, — ἐλπίς, τὸ θηλυκόν, ὀξύνεται· ἐξαίρετον, τὸ ἐπί-

λεκτον, προπαροξύνεται· Εὐπείθης, τὸ κύριον, παροξύνεται—εὐπείθης, ὁ πειθήνιος, ὁξύνεται· Εὐσθένης, τὸ κύριον, παροξύνεται—εὐσθενής, ὁ ρωμαλέος, ὁξύνεται· Εὐτύχεια, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—εὐτυχία, τὸ προσηγορικόν, παροξύνεται· ἔχθρα, ἡ μάχη, παροξύνεται—ἔχθρά, ἡ πολεμία, ὁξύνεται· ἕτερος, ὁ ἄλλος, δασύνεται καὶ προπαροξύνεται— 5 ἑταῖρος, ὁ φίλος, δασύνεται καὶ προπερισπᾶται· ἔρμαιος, ὁ λόφος, ψιλοῦται καὶ προπαροξύνεται—ἐρμαῖος, τὸ ἐπίθετον, προπερισπᾶται· ἐρίνεος, ὁ τῆς ἀγρίας συκῆς καρπός, προπαροξύνεται—ἐρίνεός, τὸ δένδρον, ὁξύνεται· εἰκὼν, ὁ πειθόμενος, παροξύνεται—εἰκὼν, ἡ γραφή, ὁξύνεται· εἰδυία, ἡ ἐπισταμένη, παροξύνεται—Εἰδυία, τὸ κύριον, ἡ μήτηρ τῆς 10 Μηδίας, προπαροξύνεται· ἐλάσσων, ὁ μικρότερος, παροξύνεται—ἐλασσῶν, ἡ μετοχή, ὁ μειῶν, περισπᾶται· Εὐσεβών, τὸ ὄνομα, ὁξύνεται—εὐσεβῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· ἑξαίρει, ὑψοῖ, αὔξει, παροξύνεται—ἑξαίρει, ρύεται, περισπᾶται· || ἐπί, ἡ πρόθεσις, ὅταν ᾖ καὶ ὕπερβατόν κει- φ 256 β μένη, παροξύνεται, οἶον τῆς γῆς ἔπι, ὅταν δὲ προτίθεται λέξεων, ὁξύνεται 15 ται, οἶον ἐπὶ τῆς ψυχῆς· Ἐπάρχεια, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—ἐπαρχία, ἡ τοποθεσία, παροξύνεται· ἑνάς, ἡ μονάς, ὁξύνεται καὶ δασύνεται—ἐννάς, τὰ ἐννέα, ψιλοῦται καὶ ὁξύνεται· ἕκτος, τὸ ἀριθμητικόν, παροξύνεται καὶ δασύνεται—ἐκτός, τὸ χωρίς, ὁξύνεται καὶ ψιλοῦται· ἑλευσις, ἡ ἀφίξις, προπαροξύνεται—Ἐλευσίς, πόλις Ἀττικῆς, ὁξύνεται· ἑλεών, τὸ θη- 20 λυκόν, ὁξύνεται—ἐλεῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· ἐλάων, ὁ διώκων, παροξύνεται—ἐλαῶν, τὸ περιεκτικόν, περισπᾶται.

Ζῶον, τὸ ζῶν, ὁξύνεται—ζῶον, τὸ προσηγορικόν περισπᾶται.

Ἡραῖος, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—Ἡραῖον, τὸ ἱερὸν τῆς Ἡρας, προπερισπᾶται· ἥλιος, τὸ προσηγορικόν, προπαροξύνεται—Ἡλεῖος, 25 τὸ ἐθνικόν, προπερισπᾶται· ἥττων, ὁ χείρων, παροξύνεται—ἥττων, ὁ νικῶν, περισπᾶται· Ἡράκλειος, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—Ἡρακλεία ἡ πόλις, τὸ κτητικόν, παροξύνεται.

Θύρσος, τὸ κύριον, παροξύνεται—Θρυσός, τὸ στέμμα τῶν γάμων, ὁξύνεται· Θεότοκος, ὁ ὑπὸ Θεοῦ τεχθεὶς, προπαροξύνεται—Θεοτόκος, 30 ἡ Θεὸν τεκοῦσα, παροξύνεται· Θέα, ἡ ὄρασις καὶ ἡ θεωρία, παροξύνεται—Θεά, ἡ Θεός, ἡ μουσα, ὁξύνεται· Θήρων, τὸ κύριον, παροξύνεται—Θηρῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· Θάμβος, ἡ ἐκπληξις, παροξύνεται· Θαμβός, ὁ ἐκπεπληγμένος, ὁξύνεται· Θέρμη, ἡ θερμότης, παροξύνεται—Θερμή, ἡ θερμαινομένη, ὁξύνεται· Θόλος, ὁ οἶκος τοῦ πρυτανείου, παροξύνεται—Θο- 35 λός, ὁ τεταραγμένος ἢ τὸ μέλαν τῆς σήπης, ὁξύνεται.

Ἴων, καὶ τὸ κύριον καὶ τὸ ἐθνικόν, παροξύνεται—ἰών, ὁ ἰοῦ ἀνά- μεστος καὶ ὁ πορευόμενος, ὁξύνεται· Ἴρος, ὁ προσκίτης, προπερισπᾶται—ἱρός, ὁ θαυμαστός, ὁξύνεται· Ἴδρυμος, ὁ ἐδραζόμενος, προπαροξύνεται— 40 ἰδράμος, ὁ ἀφιερωθεὶς, παροξύνεται· Ἰέρων, τὸ κύριον, παροξύνεται—ἱερῶν, ὁ ἀνατιθεὶς, μετοχή, περισπᾶται· ἶον, τὸ ἄνθος, παροξύνεται—ἰόν, τὸ πορευόμενον, ὁξύνεται· Ἰππων, τὸ κύριον, παροξύνεται—ἱππῶν,

τὸ περιεκτικόν, ὀξύνεται· ἰχθύς, τὸ προσηγορικόν, ὀξύνεται—ἰχθύς, τὸ κύριον, ὁ ἀνὴρ τῆς Κορωνίδος, παροξύνεται· ἰωνία, ὁ τόπος τῶν ἰων, ὀξύνεται—ἰωνία, ἡ κακία ἢ ἡ χώρα, παροξύνεται· ἰνδός, ὁ ποταμὸς Ἰνδίας, παροξύνεται—ἰνδός, τὸ ἐθνικόν, ὀξύνεται· ἰρις, τὸ τόξον, προπερισπᾶται—ἰρις, τὸ κρίνον ἢ βοτάνη, παροξύνεται.

5 ρισπᾶται—ἰρις, τὸ κρίνον ἢ βοτάνη, παροξύνεται.

Κακή, τὸ ἐπιθετικόν, ἢ πονηρά, ὀξύνεται—κάκη, ἀσθένεια ἢ κακία, παροξύνεται· κρίνων, ὁ δοκιμάζων, ἢ μετοχή, παροξύνεται—κρινών, ὁ τόπος τῶν κρίνων, ὀξύνεται· κίων, ὁ στύλος, παροξύνεται—κιών, ὁ πορευόμενος, ὀξύνεται· κύρτος, τὸ ἀλιευτικόν πλέγμα, παροξύνεται—

φ 257 α ἢ κυρτός, ὁ ἐπίσημος, ὀξύνεται· κῆρ, ἢ ψυχή, περισπᾶται—κῆρ, ἢ θανατική

11 μοῖρα, ὀξύνεται· κάμπη, ὁ τῶν λαχάνων σκώληξ, παροξύνεται—καμπή, ἢ ἀπόκαμψις, ὀξύνεται· Κορίος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται—κορίος, τὸ προσηγορικόν, ὀξύνεται· κούρικος, τὸ ἐμπόριον, προπαροξύνεται—κουρικός, τὸ ξύλινον σκεῦος, ὀξύνεται· Κούριον, ἡ πόλις, προπαροξύνεται

15 —κουρεῖον, ὁ τόπος ἐν ᾧ κείρονται, προπερισπᾶται· Καλλισθένης, τὸ κύριον, παροξύνεται—καλλισθενής, τὸ ἐπίθετον, ὀξύνεται· Κροτών, ἡ πόλις καὶ ὁ φθεῖρ τῶν κυνός, ὀξύνεται—κροτών, ἢ μετοχή, περισπᾶται· κάλος, ἢ σχοῖνος, καὶ κάλλος, ἢ μορφή, παροξύνεται—καλός, ὁ ἀγαθός, ὀξύνεται—καλῶς, τὸ τῆς μεσότητος ἐπίρρημα, περισπᾶται· κόμπος,

20 ἢ ἀλαζονεία, παροξύνεται—κομπός, ὁ ἀλαζών, ὀξύνεται· Κλειτός, τὸ κύριον, προπερισπᾶται—κλειτός, τὸ ἐπιθετικόν, ὀξύνεται· κρίνω, ὁ ἐνεστώς, παροξύνεται· κρινῶ, ὁ μέλλων, περισπᾶται· κύων, τὸ ζῶον, παροξύνεται—κυών, ἢ μετοχή, περισπᾶται, κυῶ γὰρ τὸ ρῆμα· Κάνθος, τὸ κύριον, παροξύνεται, συνεστρατεύσατο δὲ οὗτος τοῖς Ἀργοναύταις—

25 κανθός, ἢ θρίξ τοῦ βλεφάρου, ὀξύνεται· κύριος, τὸ ἐπίθετον, προπαροξύνεται—Κυρίος, τόπος Μακεδονίας, ὀξύνεται· Κίρρα, τὸ κύριον, παροξύνεται—κιρρά, ἢ πυρροδής, ὀξύνεται· καινή, ἢ νέα, ὀξύνεται—Καίνη, πόλις τῆς Πελοποννήσου, ἔστι δὲ καὶ ἀκρωτήριον τῆς Αἰολίδος, παροξύνεται· Κόρωνος, τὸ ὄρος, προπαροξύνεται—Κορωνός δὲ ὁ ἀγκών, ὀξύ-

30 νεται· Κῆρος, ὁ ποταμὸς Ἀρμενίας, προπερισπᾶται—κηρός, ὁ συνεγνωσμένος, ὀξύνεται· Κήναιος, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—Κηναῖος, ὁ Διόνυσος, προπερισπᾶται.

Λᾶγος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται, γέγονε δὲ πατὴρ Πτολεμαίου—λαγώς, τὸ ζῶον, ὀξύνεται· λάρος, τὸ ὄρνειον, παροξύνεται—λαρός, ὁ

35 ἡδύς, ὀξύνεται· λάβε, ἡ κοινή διάλεκτος, παροξύνεται—λαβέ, ἢ ἀτρίς, ὀξύνεται· Λυσίας, ὁ Ἀθηναῖος ρήτωρ, παροξύνεται· λαμπρά, ἢ φαιδρά, ὀξύνεται· λάβη, δέξεται, παροξύνεται—λαβή, ἢ πρόφασις, ὀξύνεται· Λῶτος, τὸ κύριον καὶ τὸ μάντευμα, προπερισπᾶται—λωτός, τὸ ἄνθος, ὀξύνεται· λεύκη, τὸ φυτόν, παροξύνεται—λευκή, τὸ ἐπίθετον, ὀξύνεται·

40 λόγιον, τὸ μάντευμα, προπαροξύνεται—λογεῖον, τὸ τοῦ θεάτρου, προ-

περισπᾶται· Λίπαρα, νῆσος Σικελίας, προπαροξύνεται—λιπαρά, ἡ εὐ-
 τραφής, ὀξύνεται· λιθοτόμος, ὁ ὑπὸ λίθου τμηθεὶς, προπαροξύνεται—
 λιθοτόμος, ὁ τοὺς λίθους τέμνων, παροξύνεται· Λάκων, τὸ ἐθνικόν,
 παροξύνεται—λακῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· Λεύκων, τὸ κύριον, πα-
 ροξύνεται—λευκῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· Λάθων, ὁ ποταμὸς Πεν- 5
 ταπόλεως, παροξύνεται—λαθῶν, ἡ μετοχή, ὀξύνεται· Λέπτη, ὁ κρα-
 τῶν Αἰγύπτου, παροξύνεται—λεπτή, ἡ ἀστεία τῷ σώματι, ὀξύνεται.

II Μένω, ὁ ἐνεστώς, παροξύνεται—μενῶ, ὁ μέλλων, περισπᾶται· μόνη, φ 257 β
 τὸ τριγενές, παροξύνεται—μονή, ἡ κατὰ μόνας ἢ τὸ μοναστήριον, τὸ μονο-
 γενές, ὀξύνεται· Μύλλος, τὸ κύριον, παροξύνεται, οὗτος δὲ πρῶτος μίλτω 10
 τὸ πρόσωπον ἐχρίσατο—μυλλός, ὁ διεστραμμένος τὰς ὀψεις, ὀξύνεται—
 μύλος, τὸ προσηγορικόν, παροξύνεται· Μάκρον, ἄκρωτήριον Σικελίας,
 παροξύνεται—μακρόν, τὸ ἐπίμηκες, ὀξύνεται· μείων, ὁ μικρότερος, παρο-
 ξύνεται—μειῶν, ὁ ἐλαττῶν, περισπᾶται· Μηδική, ἡ Περσική, ὀξύνεται,
 μύω, τὸ καμῶ, παροξύνεται—μυῶ, τὸ διδάσκω, περισπᾶται· Μύρων, 15
 τὸ κύριον καὶ ἡ πόλις, παροξύνεται—μυρῶν, μερίζων, περισπᾶται· Με-
 λιτίνη, τὸ κύριον, παροξύνεται—Μελιτινή, τὸ ἐθνικόν, ὀξύνεται.

Νομός, ἡ βοσκή, ὀξύνεται—νόμος, ἡ βασιλικὴ διάταξις, ὁ Θεσμός,
 παροξύνεται· Νίκων, τὸ κύριον, παροξύνεται—νικῶν, ἡ μετοχή, περι-
 σπᾶται· νύμφιος, ὁ νυμφικός, προπαροξύνεται—νυμφίος, ὁ μνηστευόμε- 20
 νος, παροξύνεται· νόμεον, τὸ νόμιμον, προπαροξύνεται—νομαῖον, τὸ τῆς
 νομῆς, προπερισπᾶται· Νύμφαιον, πόλις Χερρονήσου, προπαροξύνεται—
 νυμφαῖον, τὸ τῶν νυμφῶν, προπερισπᾶται.

Ξάνθος, τὸ κύριον, παροξύνεται—ξανθός, τὸ τριγενές, ὀξύνεται·
 Ξάνθη, τὸ κύριον, παροξύνεται—ξανθή, τὸ ἐπιθετικόν, ὀξύνεται· Ξένων, τὸ 25
 κύριον, παροξύνεται—ξενῶν, τὸ περιεκτικόν, περισπᾶται·

Ὅρμος, ὁ λιμήν, παροξύνεται—ὀρμός, ὁ περιτραχήλιος κόσμος,
 ὀξύνεται· Ὅρθος, τὸ κύριον, παροξύνεται· ἔστι δὲ ὄνομα κυνὸς ὃν ἀπέ-
 κτεινεν ὁ Ἡρακλῆς—ὀρθός, ὁ ἴσος, τὸ ἐπιθετικόν· ὀξύνεται· οὔκουν, οὐδα-
 μῶς, παροξύνεται—οὔκοῦν, ὁ σύνδεσμος ὃτε σημαίνει τὸ ἄρα, περισπᾶ- 30
 ται· οἶος, ὁ μόνος, προπερισπᾶται—Οἶός, ὁ δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὀξύνε-
 ται· ὅλος, τὸ τριγενές, παροξύνεται—ὀλός, τὸ τῆς σπῆς βάμγα, ὀξύνε-
 ται· ὅμως, ὁ ἐναντιωματικὸς σύνδεσμος, παροξύνεται—ὁμῶς, ὁμοίως,
 περισπᾶται· ὁμοιος, ὁ ταυτός, ἐπὶ τῶν καταλογάδην, προπαρο-
 ξύνεται—ὁμοῖος, ἐπὶ τῶν ἐπῶν, προπερισπᾶται· Ὅφλων, ἔθνος Ἀρμε- 35
 νίας, παροξύνεται—ὀφλῶν, ἡ μετοχή, ὁ ὠφελῶν, περισπᾶται· πατρῷος,
 τὸ κτητικόν, προπερισπᾶται—πατρῴος, ὀξύνεται· πρῶν, ἡ μετοχὴ
 τοῦ ὅρου—πρῶν, περισπᾶται, ὅτε δηλοῖ τὸ ἤδη, πρῶν γὰρ ἦν· πείρω,
 τὸ διαπλέκω, παροξύνεται—πειρῶ, τὸ πειράζω, περισπᾶται· Πλούτων,
 τὸ ὄνομα τοῦ ἔξου, παροξύνεται—πλουτῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· 40
 Πελείας, τὸ κύριον, παροξύνεται—πελειάς, τὸ προσηγορικόν, ὀξύνεται·
 Πύρρος, τὸ κύριον, παροξύνεται—πυρρός, τὸ τριγενές, ὀξύνεται· πίνων,

- ἐπὶ τῆς πόσεως, παροξύνεται — πεινῶν, ἐπὶ τῆς βρώσεως, περισπᾶται·
 φ 258 α || πόνηρος, ὁ μοχθηρός, προπαροξύνεται — πονηρός, ὁ κακός, ὁ φαῦλος,
 ὁξύνεται· ποῖος, τὸ ἐρωτηματικόν, προπερισπᾶται — ποιός, ὁ πεποιω-
 μένος, ὁξύνεται· πέρι, ἡ πρόθεσις ἀναστρέφουσα, παροξύνεται — περὶ,
 5 ἡ πρόθεσις οὐκ ἀναστρέφουσα, βαρύνεται· Πάν, τὸ ζῶον, ὁ περὶ τὸν Διό-
 νυσον δαίμων, ὁξύνεται — πᾶν, τὸ οὐδέτερον, περισπᾶται· πρωτόγονος,
 ὁ πρῶτος τεχνεὺς, προπαροξύνεται — πρωτογόνος, ἡ πρώτως τεκοῦσα,
 παροξύνεται· Πολέμων, τὸ κύριον, παροξύνεται — πολεμῶν, ἡ μετοχή,
 περισπᾶται· πλείων, περισσότερον, τὸ συγκριτικόν, παροξύνεται — πλει-
 10 ὶων, ὁ ἐνιαυτός, ὁξύνεται· παιδεία, ἡ παιδείσις, παροξύνεται — παιδιά, ὁ
 γέλως καὶ τὸ παίγνιον, ὁξύνεται· πρῶτος, ὁ τάξει προέχων, προπερι-
 σπᾶται — πρωτός, ὁ εἰμαρμένος, ὁ ὑποπεπτωκώς, ὁξύνεται· Παρθενίκη,
 τὸ κύριον, παροξύνεται· ταύτη δὲ συγγενόμενος ὤκεανός γεγενῆσθαι Εὐρώ-
 πην καὶ Θράκην — παρθενική, ἡ παρθένος, ὁξύνεται· Πύλαιος, τὸ κύ-
 15 ριον, προπαροξύνεται — πυλαιός, ὁ ἀπὸ τοῦ πύλου Ἑρμοῦ, ὁξύνεται·
 πότος, τὸ συμπόσιον, παροξύνεται — ποτός, ἡ πόσις, ὁ πόσιμος, ὁξύν-
 νεται· παίων, ὁ τύπτων, παροξύνεται — παιών, τὸ πολεμικόν βέλος, ὁξύν-
 νεται· πεύκιος, ὁ ἀπὸ τοῦ πευκίνου ξύλου, προπαροξύνεται — Πευκεῖος,
 τὸ ἐθνικόν, τὸ ἀπὸ Πεύκης πόλεως, προπερισπᾶται· Πάλλας, τὸ κύ-
 20 ριον, ἔστιν ὄνομα ἥρωος, παροξύνεται — Παλλάς, ἡ Ἀθηνᾶ, ὁξύνεται·
 Πρασία, ἡ πόλις τῆς Πελοποννήσου, παροξύνεται — πρασιά, τὸ γεωρ-
 γικὸν σχῆμα, ὁξύνεται· ποῖα, τὸ ἐρωτηματικὸν ὄνομα, προπερισπᾶται —
 ποιά, ἡ ποιότης, ὁξύνεται.

- Ῥόδιος, τὸ ἐθνικόν, προπαροξύνεται — Ῥόδιος, τὸ κύριον, ἔστι
 25 δὲ ποταμὸς Τρωάδος, παροξύνεται· Ῥίπη, ἡ πόλις, παροξύνεται — ριπή,
 ἡ πνοή τοῦ ἀνέμου, ὁξύνεται· Ῥόδον, τὸ κύριον, παροξύνεται — ροδῶν,
 ὁ τόπος ὁ περιέχων τὰ ρόδα, ὁξύνεται· ρινή, τὸ τῶν χαλκῶν ἐργαλεῖον,
 ὁξύνεται — ρίνη, τὸ θαλάσσιον ζῶον, παροξύνεται· ριγεῖον, τὸ ρίγος,
 προπερισπᾶται — ρίγιον, τὸ φρικτόν, προπαροξύνεται· Ῥύμος, ὁ ποτα-
 30 μὸς Σκυθίας, παροξύνεται — ρυμός, ὁ χαλινός, ὁξύνεται.

- Σταφύλη, τὸ τεκτονικόν σκεῦος, παροξύνεται — σταφυλή, ὁ καρ-
 πός, ὁξύνεται, καὶ ἡ κιονίς· Σπάρτη, τὸ κύριον, παροξύνεται — σπαρτή,
 ἡ ἐσπαρμένη, ὁξύνεται· Σηρική, τὸ ἐθνικόν, ὁξύνεται — Συρίκη, τὸ κύριον,
 παροξύνεται· στρατεία, τὸ ἀξίωμα, παροξύνεται — στρατιά, τὸ πολε-
 35 μικόν πλῆθος, ὁξύνεται· Σίνων, τὸ κύριον, παροξύνεται — σινῶν, ἡ μετοχή,
 περισπᾶται· στένων, ὁ στενάζων, παροξύνεται — στεινῶν, ὁ στενοχωρῶν,
 περισπᾶται· στίλβον, τὸ λάμπον, παροξύνεται — στίλβον, τὸ λαμπρόν,
 τὸ ἐστιλβωμένον, ὁξύνεται· σχέδιος, ὁ λόγος, προπαροξύνεται — Σχεδῖος,
 τὸ κύριον, παροξύνεται· Σίμων, τὸ κύριον, παροξύνεται — σιμῶν, ἡ μετοχή,
 40 περισπᾶται· σίμος, ὁ ἰχθύς, παροξύνεται — σιμός, τὸ ἐπίθετον, ὁξύνεται·
 Σάρων, θαλάσσιος δαίμων, ὁξύνεται — σαρῶν, ὁ κοσμῶν τὴν γῆν, περι-
 σπᾶται· Σίγηλος, τὸ κύριον, προπαροξύνεται· οὕτω δὲ ἐκαλεῖτο πρῶτον
 ὁ Νάρκισσος — σιγηλός, ὁ σιωπηλός, ὁξύνεται.

Τρύφων, τὸ κύριον, παροξύνεται — τρυφῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· φ 258 β
 τριτῶν, τὸ προσηγορικόν, παροξύνεται — τριτῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· τηλέσκοπος, ὁ πόρρω βλεπόμενος, προπαροξύνεται — τηλεσκόπος, ὁ πόρρωθεν βλέπων, παροξύνεται· Τῦρος, ἡ πόλις, προπερισπᾶται —
 τυρός, τὸ προσηγορικόν, τὸ πεπηγὸς γάλα, ὀξύνεται· τίνες, τὸ ἐρωτηματικόν, παροξύνεται — τινές, τὸ ἀόριστον, ὀξύνεται· 5
 τύφων, ὁ καίων, ἡ μετοχή, παροξύνεται — τυφῶν, τὸ θηρίον, ὁ δράκων, ὀξύνεται· τόμος, ὁ χάρτης, παροξύνεται — τομός, ὁ τμητικός, ὀξύνεται· Τύχων, ὁ περὶ τὴν Ἀφροδίτην θεός, παροξύνεται — τυχῶν, ἡ μετοχή, ἐπιτυχῶν, ὀξύνεται·
 Τύρας, ὁ ποταμὸς Ἀρματίας, παροξύνεται — τυράς, ὁ τυροποῦλος, ὀξύνεται· 10
 τίλων, τὸ κύριον, παροξύνεται — τιλῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται·
 Φᾶρος, τὸ ἔνδυμα, προπερισπᾶται — Φάρος, ἡ νῆσος, παροξύνεται· Φάνος, τὸ κύριον, παροξύνεται — φανός, τὸ προσηγορικόν, ὀξύνεται·
 φῶς, τὸ φέγγον, περισπᾶται — φῶς, ὁ ἄνθρωπος, ὀξύνεται· φόρος, τὸ ἐνιαύσιον τέλος, παροξύνεται — φορός, ὁ ἐπιτήδειος ἄνεμος, ὀξύνεται· 15
 Φαῖδρος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται — φαιδρός, ὁ λαμπρός, ὀξύνεται·
 φάσις, ἡ ἀγγελία, ὀξύνεται — Φᾶσις, ὁ ποταμὸς Κολχίδος, προπερισπᾶται·
 Φαῖα, ἡ πόλις τῆς Πιερίας, προπερισπᾶται — φαιά, ἡ μέλαινα, ὀξύνεται·
 Φυλάκη, ἡ πόλις, παροξύνεται — φυλακή, τὸ δεσμωτήριον, ὀξύνεται·
 φληνάφος, ἡ φλυαρία, προπαροξύνεται — φληνάφος, ὁ φλύαρος, 20
 παροξύνεται· φιλήτης, ὁ κλέπτης, παροξύνεται — φιλητής, ὁ ἐραστής, ὀξύνεται.

Χαρίπων, τὸ κύριον, παροξύνεται — χαριτῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται·
 χάριεν, ἀντὶ τοῦ χαριέντως, προπαροξύνεται — χαρίεν, τὸ ἐπίχαρες, παροξύνεται·
 Χίτων, ἡ πόλις, παροξύνεται — χιτῶν, τὸ ἔνδυμα, ὀξύνεται· 25
 Χίλων, τὸ κύριον, παροξύνεται — χιλῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται·
 χεῖλος, τὸ μέλος τοῦ στόματος, προπερισπᾶται — χιλός, ἡ τροφή, ὀξύνεται·
 Χία, τὸ ἐθνικόν, παροξύνεται — χεῖα, ἡ κατάδυσις τοῦ ὄψεως, ὀξύνεται·
 Χρῆστος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται — χρηστός, ὁ ἐπιεικής, ὀξύνεται·
 Χίων, τὸ κύριον, ὃς καθῆρεν Ἡρακλέα, παροξύνεται — χιών, τὸ θηλυκόν, ὀξύνεται·
 χροά, ἄνευ τοῦ ἰῶτα, παροξύνεται — χροιά, μετὰ τοῦ ἰ, ὀξύνεται. 30

Ψάλλω, ὁ ἐνεστώς, παροξύνεται — ψαλῶ, ὁ μέλλων, περισπᾶται, δι' ἐνὸς λ·
 Ψύχρος, ποταμὸς Ἀρματίας, παροξύνεται — ψυχρός, ὁ ἀπεψυγμένος, ὀξύνεται. 35

ὦμος, τὸ μέλος τοῦ σώματος, προπερισπᾶται — ὠμός, ὁ ἄγριος, ὁ ἀπηνής, ὀξύνεται·
 ὠχρος, ἡ ὠχρίασις, προπερισπᾶται — ὠχρός, ὁ χλωρός, τὸ τριγενές, ὀξύνεται·
 ὦ, τὸ ἄρθρον ἢ ὁ λόγος, περισπᾶται — ὦ, σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα, ὀξύνεται·
 ὦρα, τὸ κάλλος, δασύνεται — ὦρα, ἡ φροντίς, ψιλοῦται. 40

10. 34) πιθανῶς: Σαρματίας.

20 ἡ φλιαρία A.